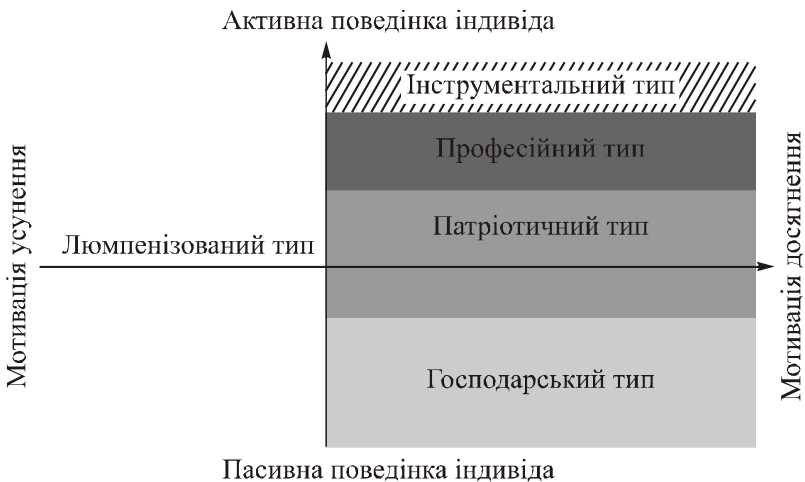

МОТИВАЦІЙНА СКЛАДОВА В ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДАХ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІКИ

Ефективність методів та методик викладання економіки залежить від розуміння основ мотивації. Загальна теорія мотивації виділяє мотиваційні типи людини, що поділяють на класи: 1) клас мотивації уникнення (індивід намагається уникнути небажаних наслідків для себе від власної поведінки); 2) клас мотивації досягнення (індивід намагається досягнути бажаних результатів до яких він прагне).

Відповідно до класів мотивації розрізняють «чисті» типи мотивації: 1) господарський тип (клас досягнення); 2) професійний тип (клас досягнення); 3) інструментальний тип (клас досягнення); 4) люмпенізований тип (клас уникнення).

Адаптуючи мотиваційну теорію до мотивації студентів, можна зазначити, що типи будуть мати такі характеристики:

Люмпенізований тип. Основні риси: низький рівень знань; уникає навчання, мінімізує свої зусилля; низька активність;

намагання перекласти відповідальність чи роботу на інших; не намагається покращити знання; індиверентно відноситься до різних видів навчання (однаково, що робити). За умов активної поведінки можливі прояви агресії при мінімізації зусиль. За пасивної поведінки — мовчазне прийняття будь-якого результату.

Господарський тип. Основні риси: не терпить контролю та пресування; здатний брати на себе відповідальність при виконанні завдань та прийнятті рішень; виконує завдання, які є потрібними лише для його(на його думку); рівень знань залежить є вищим від люмпенізованого типу та залежить від відповідності програми навчання сфері інтересів особистості.

Патріотичний тип. Основні риси: необхідна ідея, що буде рухати індивідом; знання індивіда — хаотичний набір фактів; особа через недостатність фактів не може зробити висновки або вони не вірні; підготовка несистематична, залежить від ступеню мотивації; для індивіда важливе визнання свого успіху, участь у спільній роботі; прагне до визнання незамінності у окремій групі колективу; орієнтація не на навчання, а на бажану оцінку. Для умов активної поведінки особа може бути невдоволеною результатами оцінювання («я ж вчив»), при пасивній поведінці — мовчазна згода чи незгода.

Професійний тип. Основні риси: рівень знань середній чи високий; цікавлять складні знання для перевірки себе та самовираження; цікавить зміст роботи; не згоден виконувати нецікаві монотонні або легкі завдання, навіть за високу оцінку, або виконує їх не повністю; прагне визнання своїх знань та рівня професіоналізму; прагне оперативної свободи у виконанні завдань (обмеження свободи викликає протест).

Інструментальний тип. Основні риси: високий рівень знань; навчання є інструментом, що дозволить досягти необхідної кваліфікації у майбутньому; високий ступінь мотивації до навчання, підготовка понад програмний рівень знань; не бажає «пільгових» оцінок, «подачок»; незадоволений своїми промахами, максималіст.

Сприйняття активних методів навчання студентами відбувається по-різному: позитивно; негативно; нейтрально. Застосування форм активізації навчання до студентів відповідно до мотиваційного типу з метою їх максимальної зацікавленості може бути: оптимальна, негативна, нейтральна, можлива (є позитивний ефект, але не максимальний).

Вид форми активізації навчання студента	Типи мотивації особистості				
	Люмпенізований	Господарський	Патріотичний	Професійний	Інструментальний
Міні-лекція	Негативно	Нейтрально	Можливо	Бажано	Бажано
Демонстрація	Нейтрально	Можливо	Можливо	Нейтрально	Бажано
Пояснення	Бажано	Можливо	Нейтрально	Нейтрально	Бажано
Бесіда	Бажано	Бажано	Бажано	Можливо	Бажано
Мозкова атака	Нейтрально	Нейтрально \Негативно	Можливо	Бажано	Бажано
Імітаційна діяльність	Бажано	Можливо	Можливо	Бажано	Бажано
Кейси	Можливо	Бажано \Нейтрально	Бажано	Бажано	Бажано
Ділова гра	Нейтрально	Бажано \Нейтрально	Можливо	Бажано	Бажано
Дискусія	Бажано	Можливо	Бажано	Бажано	Бажано
Тестові завдання	Можливо	Нейтрально	Бажано	Негативно	Нейтрально
Задачі	Негативно	Негативно	Можливо \Нейтрально	Нейтрально \Негативно	Можливо

Калина А. В., канд. екон. наук, доцент
кафедри управління персоналом

ЗБАГАЧЕННЯ ЗМІСТУ ДИСЦИПЛІН НА ОСНОВІ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ КАФЕДРИ

Сучасні тенденції розвитку суспільства вимагають змін у навчальному процесі. Актуальною проблемою розвитку професійної освіти є створення умов для творчого процесу пізнання. Викладачі все частіше стикаються з проблемою інертності студентів, їх бажанням «відсидіти» заняття і піти туди, де їм цікаво. І така ситуація склалася не тому, що викладачі читають непрофесійно, а тому, що студент бажає кожний раз пізнати щось для себе нове.